

Tárgytematika

Mindennapi szociális ismeretek

NGB_SM075_1

Tárgyfelelős neve: dr. Csizmadia Zoltán

Félév: 2014/15/2

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 0/2/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

Bevezetés a mindennapi élet társadalmi és szociális problémáiba, keletkezésük okainak feltárásába. Problémakezelő és megküzdési stratégiák ajánlása a laikus, az önkéntes és az intézményes/professzionális segítségnyújtás formáival, módszereivel és eszközeivel, így az egyének, csoportok, családok és közösségek együttműködési lehetőségeivel. Szándéka a részt vevő hallgatók motiválása és pozitív viszony kialakítása a szociális szolgáltatások tevékenységgel kapcsolatban, továbbá hozzájárulni a strukturált gondolkodás, a kritikus elemzés, a nyílt és világos kommunikáció, a kreativitás, a csapatban dolgozás és az önbizalom fejlődéséhez.

TANTÁRGY TARTALMA

A társadalom és szociális problémák témakörében a tanári ajánlások és a hallgatói vállalások alapján alakul ki a tantárgy tartalma és programja.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Foglalkozáson való részvétel:

Maximum 3 alkalommal történő hiányzás igazolható, azon túl félév végi aláírás megtagadására kerül sor.

Alapvető követelmény az órai diskurzusokon való aktív, alkotó közreműködés.

Félév közbeni követelmény

1-2. alternatív lehetőség:

Szociális témakörben a hallgatói érdeklődés és/vagy a tanári ajánlások alapján egyéni munka elvégzése és annak *bemutatása a tanórán, vagy írásban*. Vállalási lehetőségek:

- irodalom feldolgozása, elemzése, ajánlása (lenti jegyzék, vagy a tanárral való megállapodás alapján)
- film feldolgozása, elemzése, ajánlása (pl. Pokoli lecke, Legyek ura, Második nekifutás, Ha..., Kísérlet, Hullám stb. vagy a tanárral való megállapodás alapján)
- dokumentum elemzés (szükségletfelmérés, szociális fejlesztési terv, projekt beszámoló, jelentés készítés)
- internetes fórumon, vagy sajtóban, médiában megjelent tudósítás feldolgozása, elemzése
- interjúzás adott településen, szociális szolgáltatásban/intézményben, önkormányzatnál, vállalatnál, munkahelyen, iskolában a szociális problémákról és kezelési lehetőségekről
- interjú alapján adott szociális probléma okai és kezelése – esettanulmány, vagy poszter

bemutató

- interjú szociális munkással, vagy szociális munkás gyakornokkal munkájáról és kompetenciáiról
- szerepjáték és tanulságai, pl. hogyan éli meg helyzetét a szociális problémával küszködő (fogyatékkal élő, hajléktalan, roma, idős stb.)? Hogyan élte meg a szerepet játszó és a megfigyelő?
- idegen nyelvű tanulmány szakfordítása.

A 3-4 oldalas írásos munkák nyomtatott formában történő beadásának határideje a félév utolsó előtti óráján személyesen nyomtatott formában.

3. alternatív lehetőség:

Szociális témakörben a tanár ajánlásai, és/vagy hallgatói vállalkozás alapján 3 fő közös munkájával szakmaközi problémakezelő projekt megtervezése és bemutatása a szemináriumi csoport előtt.

Az értékelés szempontjai: a téma világos felvázolása, elemzése, helyzetelemzés, szükséglet felmérés, a tervek, saját gondolat, dilemmák, következtetések, további kérdések pontos megfogalmazása. A dolgozat, ill. a prezentációk pótlására nincs, a dolgozat/prezentáció javítására a vizsgaidőszak első két hetében van lehetőség.

A beadott dolgozat értékelése alapján kerül sor a féléves munka osztályzatának meghatározására.

KÖTELEZŐ IRODALOM

Kötelező tananyag/irodalom:

- Budai I. (2014): Tanulási segédanyag a „Szociális munka alapjai” c. stúdium tanulmányozásához (tanszéki honlap:www.sze.eszi.hu, tanszéki honlap, oktatási segédletek, Budai) és az előadások dia anyaga

Ajánlott tananyag/irodalom:

Szakirodalom:

- Ambrus P. (1999):*Dzsumbúj*.Magvető K.
- Betlen A. (2003): Mint aki rajzszögbe ült...*Esély* 5. 107-116.
- Bíró Gy. – Vadász A. (2003): A hajléktalan személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények egyes kérdései.*Esély*4., 31-55.
- Buroughs, W. S (1995):*A narkós*.Lord Bp.
- Botte, M-F. (1996):*Egy gyermek ára*. Pont K.
- Buda B. (1985):*Empátia, a beleélés lélektana*. Gondolat K.
- Budai I. – Somorjai I. (szerk.) (1997):*Tanulmányok a szociális munka világából I. Veszteségek és kezelésük...* SZIF, Győr.
- Budai I. - Nárai M. (szerk.) (2011):*Közösségi munka – társadalmi bevonás – integráció*. Szöveggyűjtemény. A tanszéki vagy a TÁMOP 544 C Útitársak projekt honlapja.
- Budai I. - Nárai M. (szerk.) (2012): Együttműködés és felelősségvállalás tanulása a szociális és közösségi munkában. Széchenyi István Egyetem, Győr. Tanszéki honlap, vagy a TÁMOP 544 C Útitársak projekt honlapja.
- Csányi V. (2005):*Etológia és társadalom*. Ulpius Ház
- Frick, L. (1980):*És rajta ki segít?* Európa K.
- Ferge Zs. (2000): Társadalmi értékek megítélése In:*Elszabaduló egyenlőtlenségek*Hilscher Rezső Szoc. pol. Egyesület
- Gyorsjelentés a díjhátralék(osok)ról. (1998) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről. (1997) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a gyermekszegénységről. (2000) SZSZSZ
- Gyorsjelentés a szegénységről. (1996) SZSZSZ
- Hankiss E. (2009):*Csapidák és egerek*Manager K – Médiavilág.

- Háberman Z. (2003): „Ahhoz, hogy elviselje az ember a stresszt, kellett valami oldószer” *Esély*,4. 63-85.
  - Iványi G. (1997):*Hajléktalanok*.Sík K.
  - Jones-Gorlin, N. (2004):*Pedofilíng*.Ulpius Ház
  - Kecskés É. (2005):*Dzsumbujisták*. SZSZSZ
  - Kerecsi K. (1995):*A védtelen gyermek*.KJK, Bp.
  - Keuls, Y (1992):*A gyilkos fű*.Magazin Kiadó
  - Konrád Gy. (1969):*A látogató*.Magvető K.
  - Kostyál L. Á. (2009): Mélyszegénységben élők kapcsolata egyes szociális szolgáltatásokkal.*Kapocs*41. 42-51.
  - Kozma J. (2004): Napszámosok.*Esély*,6. szám, 37-63.
  - Könczei Gy. (1992):*Fogyatékosok a társadalomban*.Gondolat
  - Pataki F. (2011):*A varázsát vesztett jövő*. Noran Libro, Budapest.
  - Rácz J. – Hoyer M. (1995): Fiatalkori devianciák és kortárs csoportok.*Esély*3, 44-56.
  - Szász A. (2003): Néhány észrevétel Tamási Erzsébet A családon belüli erőszakról ...című cikkéhez.*Esély*4. 115-120.
  - Szirbik D. (2008): Lehet-e esélyegyenlőségre nevelni a kortárs irodalomban? Az esélyegyenlőség megjelenése a Harry Potterben*Esély*2. 93-105.
  - Tamási E. (2003): A családon belüli erőszakról – csöndesebb, szentségtörő módon.*Esély*3.
  - Tenczer T. (1997): Veszélyeztetettség és kriminalitás a gyermek és ifjúkorban.*Esély*3. 76-86.
  - Tódor J. (2004): Aluljárók népe. Árgus Kiadó.
  - Vajda Zs. (2003): Az iskola, a társadalom és a társadalmi hátrányok*Esély*3. 18-33.
  - Watzlawick-Weakland-Fisch (1990):*Változás*. Gondolat K.
  - Welsh, I. (1998):*Trainspotting*,
  - Welsh, I.: *Skagboys*. Cataphillus.
- Szépirodalom:
- Ajar, E (1975):*Előttem az élet*. Európa K.
  - Bíró K. (2013): *Fércmű*. Abovo.
  - Carroll, L.:*Alice Csodaországban*
  - Cormier, R.:*Csokoládéháború*
  - Gerlóczy M. (2003):*Igazolt hiányzás*.Ulpius Ház.
  - Gerlóczy M. (2013): *Létra*. Scolar.
  - Golding, W.:*Legyek ura*. Európa K.
  - Gorkij, M.:*Éjjeli menedékhely*
  - Heller, J.:*A 22-es csapdája*
  - Huxley:*Szép új világ*
  - Jersild, A.:*A gyerekek szigete*
  - Kesey, K.:*Száll a kakukk fészkére*.Európa K.
  - Miller, A.:*Az ügynök halála*
  - Lewis, O. (1986):*Sanchez gyermekei*.Európa K.
  - Pergrand, L.:*Gombháború*.Móra K.
  - Orwell, G.:*1984*. Európa K.
  - Orwell, G.:*Állatfarm*.Európa K.
  - Orwell, G.:*Csavargóként Párizsban és Londonban*. Cartaphilers
  - Saint-Exupery:*A kis herceg*
  - Salinger, J.D.:*Zabhegyező*.Európa K.
  - Tar S. (2004):*Az alku. Gonosz történetek*.Noran K.
  - Teller, J. (2011): *Semmi*. Scolar.
  - Updike, J.:*Szegényházi vásár*.Szépirodalmi K.